

Transpunerea, punerea în aplicare și executarea Directivei 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și a Directivei 2006/114/CE privind publicitatea înșelătoare și comparativă

Rezoluția Parlamentului European din 13 ianuarie 2009 referitoare la transpunerea, aplicarea și asigurarea respectării Directivei 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și ale Directivei 2006/114/CE privind publicitatea înșelătoare și comparativă (2008/2114(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special dispozițiile acestuia prin care se instituie piața internă și se garantează libertatea întreprinderilor de a presta servicii în alte state membre,
- având în vedere Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori¹ („Directiva PCN”),
- având în vedere Directiva 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativă² („Directiva PIC”),
- având în vedere Directiva 97/55/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 octombrie 1997 de modificare a Directivei 84/450/CEE privind publicitatea înșelătoare cu scopul de a include publicitatea comparativă³,
- având în vedere Directiva 84/450/CEE a Consiliului din 10 septembrie 1984 de apropiere a actelor cu putere de lege și a actelor administrative din statele membre cu privire la publicitatea înșelătoare⁴,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului („Regulamentul privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului”)⁵,
- având în vedere Directiva 98/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor⁶ și raportul Comisiei din 18 noiembrie 2008 referitor la aplicarea acesteia (COM(2008)0756),

¹ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

² JO L 376, 27.12.2006, p. 21.

³ JO L 290, 23.10.1997, p. 18.

⁴ JO L 250, 19.9.1984, p. 17.

⁵ JO L 364, 9.12.2004, p. 1.

⁶ JO L 166, 11.6.1998, p. 51.

- având în vedere Cartea verde a Comisiei din 27 noiembrie 2008 privind recursul colectiv pentru consumatori (COM(2008)0794),
 - având în vedere Comunicarea Comisiei din 13 martie 2007 privind strategia UE pentru politica de protecție a consumatorilor 2007-2013 (COM(2007)0099),
 - având în vedere cele peste 400 de petiții primite de Comisia pentru petiții, provenind din 24 de state membre și 19 țări terțe, cu privire la publicitatea înșelătoare practică de societățile editoare de anuare profesionale,
 - având în vedere Rezoluția sa din 16 decembrie 2008 privind societățile producătoare de anuare înșelătoare¹,
 - având în vedere Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare²,
 - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A6-0514/2008),
- A. întrucât strategia UE pentru politica de protecție a consumatorilor 2007-2013 prezentată de Comisie are drept scop „o mai bună monitorizare a piețelor de consum și a politicilor naționale de protecție a consumatorilor” și în special transpunerea „în termenul convenit și în mod uniform a directivei privind practicile comerciale neloiale”;
 - B. întrucât Directiva PCN constituie o nouă abordare în domeniul legislației UE în materie de protecție a consumatorilor, prevăzând o armonizare maximă în vederea protejării consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale;
 - C. întrucât Directiva PIC codifică Directiva 84/450/CEE, în special modificările acesteia introduse prin Directiva 97/55/CE, și îi limitează sfera de aplicare la tranzacțiile dintre întreprinderi (B2B);
 - D. întrucât aria de aplicare a Directivei PCN se limitează la tranzacțiile dintre întreprinderi și consumatori și nu acoperă toate practicile comerciale, ci numai cele care pot fi considerate neloiale; întrucât acea directivă se limitează la practicile comerciale care pot dăuna intereselor comerciale ale consumatorilor, în cadrul acesteia nefiind solicitate modificări ale legislației naționale care protejează întreprinderile împotriva practicilor comerciale neloiale;
 - E. întrucât trei state membre, și anume Germania, Spania și Luxemburg, nu au notificat Comisiei măsurile adoptate pentru a transpune Directiva PCN; întrucât Curții de Justiție a Comunităților Europene (CJCE) i-au fost înaintate trei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare cu privire la compatibilitatea măsurilor naționale cu Directiva PCN; întrucât Comisia consideră că nu s-a făcut o transpunere adecvată în unele state membre;
 - F. întrucât Directivele PCN și PIC lasă statelor membre o marjă considerabilă de decizie cu privire la măsurile corective și sancțiunile pentru încălcarea dispozițiilor acestora;

¹ Texte adoptate, P6_TA(2008)0608.

² JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

- G. întrucât se constată o lipsă a căilor de atac eficace pentru cazurile de încălcare a Directivei PIC, precum și lipsa asigurării respectării acestei directive, așa cum o demonstrează, printre altele, și societățile editoare de anuare ce practică o publicitate înșelătoare,

Introducere

1. subliniază importanța Directivelor PCN și PIC în ceea ce privește sporirea încrederii consumatorilor și a comercianților în realizarea de tranzacții transfrontaliere și asigurarea unei certitudini juridice sporite pentru întreprinderi referitoare la admisibilitatea a diferite practici comerciale și tipuri de publicitate pe piața internă;
2. subliniază că Directiva PCN reprezintă un act istoric în domeniul legislației UE referitoare la protecția consumatorilor și că transpunerea, aplicarea și asigurarea respectării sale sunt cruciale pentru evoluțiile viitoare ale legislației UE referitoare la protecția consumatorilor, pentru dezvoltarea deplină a potențialului pieței interne, precum și pentru dezvoltarea comerțului transfrontalier și a comerțului electronic;
3. își exprimă convingerea că transpunerea, aplicarea și asigurarea corespunzătoare a respectării Directivelor PCN și PIC sunt cruciale pentru realizarea obiectivelor acestor directive, având în vedere în special diferențele cu privire la sistemele de asigurare a respectării legii și tehnicile de punere în aplicare din statele membre, complexitatea anumitor concepte juridice conținute în directive, existența unor norme naționale multiple și variate de reglementare a practicilor comerciale neloiale și a publicității și sfera largă de aplicare a directivelor;
4. invită Comisia, cu privire la considerentul 8 din Directiva PCN, să examineze necesitatea protejării întreprinderilor mici și mijlocii împotriva practicilor comerciale agresive și, dacă este necesar, să inițieze adoptarea unor măsuri în acest sens;

Codificare și transpunere

5. salută eforturile Comisiei de a asista statele membre în transpunerea Directivelor PCN și PIC;
6. constată că articolul 3a alineatul (2) din Directiva 84/450/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/55/CE, care se referă la „orice comparație care se referă la o ofertă specială”, a fost eliminat și nu apare nici în Directiva PCN, nici în Directiva PIC; regretă confuzia legată de consecințele acestei eliminări pentru tranzacțiile comerciale, manifestată în special prin abordările divergente ale statelor membre față de menținerea în legislația națională, după adoptarea Directivei PCN, a dispozițiilor existente de punere în aplicare a articolului 3a alineatul (2) din Directiva 84/450/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/55/CE; invită statele membre să cerceteze aceste aspecte, cu ajutorul Comisiei, și să ia ulterior eventuale măsuri;
7. consideră că Comisia ar trebui fie să prezinte o propunere de modificare a Directivei PIC în vederea includerii unei liste „negre” de practici care să fie în toate condițiile considerate înșelătoare, fie să extindă sfera de aplicare a Directivei PCN pentru a cuprinde și contractele B2B, cu referire specifică la punctul 21 din anexa I la aceasta; solicită Comisiei să prezinte până în decembrie 2009 un raport privind măsurile adoptate;
8. constată că mai multe state membre au separat „lista neagră” din anexa I la Directiva PCN

în cursul transpunerii și aplicării directivei în sistemele lor juridice; consideră că împărțirea listei negre în diferite acte legislative naționale creează confuzie în rândul întreprinderilor și ar putea duce la denaturări în aplicarea Directivei PCN; solicită Comisiei să colaboreze cu statele membre la adaptarea legislațiilor naționale, astfel încât „listele negre” să fie accesibile și utile consumatorilor în cea mai mare măsură posibilă;

9. îndeamnă statele membre să-și analizeze sistemele juridice pentru a evita eventuale suprapuneri între normele adoptate pentru transpunerea Directivelor PCN și PIC și dispozițiile naționale existente și pentru a asigura astfel o mai mare claritate pentru consumatori și întreprinderi cu privire la procesul de transpunere;
10. invită statele membre să-și concentreze eforturile asupra transpunerii, aplicării și asigurării corespunzătoare a respectării Directivelor PCN și PIC și să asigure respectarea tuturor hotărârilor relevante ale instanțelor naționale și ale CJCE;
11. consideră că, în ceea ce privește tranzacțiile transfrontaliere, consumatorii și întreprinderile întâmpină obstacole din cauza transpunerii incorecte sau întârziate a directivelor de către statele membre;

Aplicare și asigurarea respectării

12. constată că unele state membre prevăd că numai anumite organisme de reglementare pot asigura respectarea normelor naționale adoptate în aplicarea Directivei PCN și nu prevăd o cale de atac directă pentru consumatori, care nu au dreptul să solicite despăgubiri pentru prejudiciile suferite ca urmare a unor practici comerciale neloiale; invită statele membre care nu au făcut acest lucru să examineze necesitatea acordării consumatorilor unei căi de atac directe pentru a garanta că aceștia beneficiază de o protecție suficientă împotriva practicilor comerciale neloiale;
13. salută rezultatele acțiunii UE de verificare a companiilor aeriene și ale acțiunii UE de verificare privind tonurile de apel întreprinse de Comisie ca un prim pas în direcția unei mai bune monitorizări a aplicării și asigurării respectării legislației privind piața internă; subliniază necesitatea efectuării unor controale extinse în această privință la intervale regulate; invită Comisia ca, în cooperare cu Rețeaua de cooperare pentru protecția consumatorilor, să colecteze date similare referitoare la aplicarea legislației privind piața internă în alte sectoare-cheie ale pieței interne;
14. încurajează Comisia să elaboreze instrumente mai eficiente de monitorizare a aplicării, precum acțiunile de verificare, astfel încât asigurarea respectării legislației privind protecția consumatorilor să poată fi ameliorată; solicită Comisiei să examineze fezabilitatea integrării acțiunilor de verificare în mecanismele de monitorizare din cadrul tabloului de bord al piețelor de consum;
15. invită statele membre să coopereze în totalitate cu Comisia cu privire la desfășurarea acțiunilor de verificare ale acesteia și la măsurile luate ulterior;
16. subliniază importanța furnizării în timp util a unor date și informații rezonabile și exacte în vederea monitorizării corespunzătoare a piețelor bunurilor de consum; subliniază rolul esențial al organizațiilor consumatorilor și ale întreprinderilor în furnizarea acestor date;
17. subliniază importanța asigurării respectării legislației la nivel transfrontalier pentru

funcționarea pieței interne; invită Comisia să dezvolte în continuare utilizarea Rețelei de cooperare pentru protecția consumatorilor, astfel încât asigurarea respectării legislației la nivel transfrontalier să poată fi ameliorată; subliniază necesitatea sensibilizării sporite a publicului cu privire la rețeaua centrelor europene pentru consumatori;

18. invită statele membre să aloce resurse umane și financiare adecvate pentru asigurarea respectării legislației la nivel transfrontalier;
19. invită statele membre și autoritățile judiciare naționale să consolideze cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește serviciile care utilizează baze de date înșelătoare;
20. salută inițiativa Comisiei de a crea o bază de date deschisă publicului care să cuprindă măsurile naționale adoptate pentru a transpune Directiva PCN, jurisprudența și alte materiale relevante; invită Comisia să includă în această bază de date rapoarte de monitorizare ale experților în care, pe baza unor cazuri documentate din baza de date, să se formuleze recomandări în scopul asigurării unei mai bune aplicări a legislației; solicită, de asemenea, Comisiei să utilizeze această bază de date pentru a crea un site internet de tipul „punct unic de informare”, unde atât întreprinderile, cât și consumatorii să poată găsi informații privind legislația în vigoare din statele membre;
21. invită Comisia și statele membre să organizeze campanii de informare pentru a le face mai bine cunoscute consumatorilor drepturile de care se bucură, oferindu-le o protecție sporită împotriva practicilor comerciale neloiale și a publicității comparative înșelătoare;
22. subliniază că monitorizarea transpunerii, aplicării și asigurării respectării legislației este o activitate care necesită numeroase resurse; consideră, prin urmare, că ar trebui să se aloce Comisiei suficiente resurse umane pentru a controla mai eficient aplicarea legislației;
23. solicită statelor membre să ofere întreprinderilor suficiente orientări la nivel național; indică drept un exemplu de bună practică broșura „Reglementări privind protejarea consumatorilor împotriva practicilor comerciale neloiale: ghid pentru întreprinderi”, publicată de Ministerul britanic al comerțului, întreprinderilor și reformei reglementare în asociere cu Oficiul britanic pentru comerț echitabil;
24. insistă asupra necesității respectării de către Comisie a termenului de 12 iunie 2011 pentru prezentarea unui raport cuprinzător referitor la punerea în aplicare, în conformitate cu articolul 18 din Directiva privind practicile comerciale neloiale, care să se refere și la experiența dobândită prin punerea în aplicare a Directivei PIC;

o
o o

25. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.